

महसूल विभागाच्या कर्मचाऱ्यांचे काम बंद
आंदोलनाबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक : आस्थाप्र-२०१७/प्र.क्र.२६०/भाग-१/नापु-१५
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ०५ ऑक्टोबर, २०१७.

परिपत्रक

महाराष्ट्र राज्य महसूल कर्मचारी संघटनांनी त्यांच्या विविध मागण्या पूर्ण होण्याकरिता दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१७ पासून काम बंद आंदोलन करणेबाबत निवेदन दिले आहे. त्या निवेदनातील अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाने पुरवठा निरीक्षक पदावर सरळसेवेची भरती करू नये, अशी एक मागणी असून, त्यासाठी महसूल विभागातील सर्व कर्मचाऱ्यांनी दिनांक ३ ऑक्टोबर, २०१७ पासून पुरवठा विभागाचे काम बंद करण्यात येईल असे कळविले आहे.

२. अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागातील पुरवठा निरीक्षक संवर्गातील पदाचे सेवाप्रवेश नियम दिनांक १.२.१९८९ च्या अधिसूचनेअन्वये अधिसूचीत करण्यात आले आहेत. सदरहू सेवाप्रवेश नियमातील भरतीच्या संदर्भातील तरतुदी पुढीलप्रमाणे आहेत :-

नियम ३ - या पदावरील नियुक्ती एक तर

क) अन्न व नागरी पुरवठा विभागाच्या नियंत्रणाखालील शासकीय कार्यालयांमधील गोदामपाल, गोदामलिपिक किंवा कनिष्ठ लिपिक यांची पदे धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून ज्येष्ठता अधिन पात्रतेच्या आधारे योग्य व्यक्तींना पदोन्नती देऊन, किंवा

(ख) या पदांशी समकक्ष असलेली कोणतीही पदे धारण करणाऱ्या शासनाच्या कोणत्याही विभागातील किंवा कार्यालयातील योग्य व्यक्तींची बदली करून, किंवा

(ग) (एक) जे या आधी शासनाच्या सेवेत नसतील, अशा २८ वर्षांपेक्षा अधिक वय नसलेल्या.

(दोन) ज्यांनी सांविधानिक विद्यापीठाची पदवी धारण केलेली आहे, अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाने.

नियम ४ - सरळसेवा आणि पदोन्नती यांचे गुणोत्तर निश्चित केलेले आहे. ते ५०:५० टक्के आहे.

३. उक्त तरतुदीचे अवलोकन केले असता, पुरवठा निरीक्षक या पदावर नियुक्तीचे सरळसेवा आणि पदोन्नती यांचे गुणोत्तर ५०:५० टक्के आहे. म्हणजेच पुरवठा निरीक्षक संवर्गातील ५०% पदे सरळसेवेने भरणे अनिवार्य आहे. उर्वरित ५० टक्के पदे वरील नियम ३ (क) व (ख) नुसार अन्न नागरी पुरवठा विभागातील गोदामपाल, गोदामलिपिक किंवा कनिष्ठ लिपिक यांची पदे धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून ज्येष्ठता अधिन पात्रतेच्या आधारे योग्य व्यक्तींना पदोन्नती देऊन भरणे आवश्यक आहे किंवा या पदांशी समकक्ष असलेली कोणतीही पदे धारण करणाऱ्या शासनाच्या कोणत्याही विभागातील किंवा कार्यालयातील योग्य व्यक्तींची बदली करून सदरची पदे भरण्याची स्पष्ट तरतूद आहे. सदरची पदे फक्त महसूल विभागातील कर्मचाऱ्यांमधून भरण्याची तरतूद नाही. अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाने पुरवठा निरीक्षकाची ५० टक्के पदोन्नतीच्या कोट्यातील पदे महसूल विभागातील कर्मचाऱ्यांमधून बदलीने भरण्याच्या संदर्भात

कोणतेही निर्बंध घातलेले नाहीत. त्यामुळे शासनाने मान्यता दिलेली पुरवठा निरीक्षकांची सरळसेवेच्या पदांची भरती प्रक्रिया थांबविण्याची महसूल संघटनेची मागणी सेवाप्रवेश नियमाला धरून नाही. म्हणून सदर मागणी बेकायदेशीर आहे.

४. अन्न सुरक्षा अधिनियमातील कलम ३ (१) नुसार प्रात्र लाभार्थ्यांना विहित प्रमाणात अन्नधान्य मिळणे हा हक्क ठरविण्यात आलेला आहे. अन्न सुरक्षा अधिनियमातील कलम ८ नुसार जर प्रात्र लाभार्थ्यांना अन्नधान्याचा पुरवठा झाला नाही तर त्यांना अन्न सुरक्षा भत्ता देणे अनिवार्य आहे. त्यामुळे महसूल कर्मचाऱ्यांनी सुरु केलेल्या कामबंद आंदोलनामुळे नागरी पुरवठा विभागाशी संबंधित अन्नधान्यांची उचल, वितरण व वाटप यासारखी कामे ठप्प होऊन अन्न सुरक्षा कायद्याखालील लाभार्थ्यांना अन्नधान्य मिळण्यापासून वंचित राहण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. लाभार्थी अन्नधान्यापासून वंचित राहिल्यास त्यांना अन्न सुरक्षा भत्ता देणे कायदानुसार अनिवार्य आहे. महसूल कर्मचाऱ्यांचा कामबंद आंदोलनामुळे अन्न सुरक्षा कायदातील तरतुदीचे उल्लंघन होईल.

५. पुरवठा निरीक्षक पदाच्या सेवाप्रवेश नियमातील पदभरतीच्या तदतुदी तसेच अन्न सुरक्षा कायद्यातील तरतुदी यांचा विचार करता महसूल कर्मचाऱ्यांनी सुरु केलेले आंदोलन हे बेकायदेशीर आहे. नियमाप्रमाणे करावयाची भरती प्रक्रिया रद्द करण्यासाठी आंदोलन करणे ही अत्यंत गंभीर बाब असून गैरवर्तणूक आहे. या आंदोलनामुळे अन्न सुरक्षा योजनेखालील लाभार्थी अन्नधान्यापासून वंचित राहिल्यास त्यांना जो अन्न सुरक्षा भत्ता अनुदेय होईल, अशा भत्त्याची रक्कम जे कर्मचारी जबाबदार आहेत, त्या कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून कपात करण्यात येईल व गैरवर्तणूकीबाबत संबंधितांच्या विरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात यावी. वरील वस्तुस्थिती कर्मचाऱ्यांच्या निदर्शनास आणून त्यांना कामबंद आंदोलनात सहभागी होण्यापासून परावृत्त करावे. त्यानंतरही काम बंद आंदोलन केल्यास वरील तरतुदीनुसार कार्यवाही करावी.

६. प्रस्तुत प्रकरणी तातडीने कार्यवाही करून त्याचा अहवाल शासनास सादर करावा.

७. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०१७१००५१८१२४७७००६ हा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उ. द. वाळुंज)

शासनाचे सह सचिव

प्रति,

- १) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२
- २) मा.मंत्री (महसूल व वन) यांचे स्वीय सहायक.
- ३) मा.मंत्री (अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण) यांचे स्वीय सहायक.

- ४) अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) सर्व विभागीय आयुक्त.
- ६) सर्व जिल्हाधिकारी.
- ७) निवडनस्ती/नापु-१५.